

DATUM	10 - 11 - 2016
AAN	Commissie BEM
VAN	Mariette Pennarts
ONDERWERP	Overzicht Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving Groene Wetten en wijze van financiering

---

Inleiding

Bij de behandeling van de Kadernota in de commissie BEM van juni 2016 is toegezegd om u te informeren over de groene handhaving en de financierbaarheid hiervan.

Middels dit memo ontvangt u een overzicht van de ontwikkelingen t.a.v. Toezicht en Handhaving van de groene wetten door de provincie. Doel is inzicht te geven in de ontwikkelingen, de wijze van financiering, maar ook in de relatie met andere handhavingpartners in het landelijk gebied.

a. Nieuwe taken Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 vervangt de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998. Door de drie afzonderlijke wetten samen te voegen in één natuurwet wordt het overzichtelijker om de Wet natuurbescherming toe te passen in de maatschappij. Zo zijn er minder administratieve lasten en wordt de regelgeving vereenvoudigd. Naast nieuwe taken op het gebied van beleid en vergunningverlening (bijv. verlenen vergunningen en vrijstellingen, intern provincie) betekent dit ook een grotere Toezicht en Handhavingopgave voor de provincie (VTH-taak).

In het koersdocument dat op 20 juni is besproken in Provinciale Staten is het ambitieniveau vastgelegd. Het ambitieniveau is hoger dan dat van het RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) . De provincie investeert hiermee meer in VTH-groen.

Het Beleidskader Wet Natuurbescherming en de Verordening zullen in december worden vastgesteld in PS.

De Toezicht en Handhavingstaken voor de groene wetten zijn overgedragen aan de RUD Utrecht en ook de nieuwe taken zullen deel uit gaan maken van dit takenpakket.

In onderstaande hoofdvragen is een toelichting gegeven op de taken, de kosten en de dekking.

Hoofdlijnen:

1. Wat gaan we handhaven?

Er veranderen de nodige regels en begrippen. De RUD Utrecht is nauw betrokken bij het provinciale kernteam voor de implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming. Op basis van de nieuwe wetteksten en de provinciale natuurvisie en –verordening is een eerste programma voor 2017 opgesteld. Hierin wordt vastgesteld welke bescherming t.a.v. gebieden en soorten wordt nagestreefd.

2. *Wie gaat handhaven?*

Langere tijd was er onduidelijkheid of het groene element van vergunningverlening zou aanhaken aan de Wabo-vergunning. Dit is niet het geval. Hierdoor blijven wij als provincie grotendeels zelf bevoegd gezag en zijn wij als provincie (lees: de RUD Utrecht) de voornaamste instantie die moet gaan toezien en handhaven.

Als een aspect van de Wet Natuurbescherming direct wordt aangevraagd bij de (gemeentelijke) Wabo-vergunning (aanhaken) dan leveren wij voor deze vergunning alleen een set groene vergunningsvoorwaarden aan (vvgb, verklaring van geen bezwaar). Maar voor het grootste gedeelte verzorgt de provincie de ontheffingen en zal de provincie (lees de RUD Utrecht) de aspecten van de Wet natuurbescherming ook handhaven.

3. *Hoe gaan we handhaven?*

Deze vraag gaat over het in het koersdocument vastgelegde ambitieniveau en over een effectieve en efficiënte organisatie. Qua ambitieniveau betekent dit een "gemiddeld" beschermingsniveau, die voor handhaving van de PAS en de Wnb uitkomt op ca. 4 fte. Dit niveau betekent een hogere ambitie dan de huidige uitvoering door het RVO.

De provincie Utrecht is in overleg met de RUD Utrecht bezig om dit beschermingsniveau te vertalen naar concrete werkzaamheden, die opgenomen worden in het JUP 2017 (uitvoeringsprogramma). Er zal middels gebiedscontroles en surveillances toezicht gehouden worden, maar ook de afgegeven ontheffingen en verleende vrijstellingen zullen gecontroleerd worden.

4. *Wat gaat het kosten?*

Voor de kosten is gekeken naar waar binnen de lumpsumbijdrage 2017 aan de RUD Utrecht ruimte is voor efficiency, maar ook naar verlaging van de huidige opdracht (bijv. op het taakveld Luchtvaart en Vuurwerk) omdat de vraag achterblijft. In de lumpsum 2017 zit daarmee voldoende ruimte om een deel van de nieuwe taken op te pakken. Daarnaast bestaat er binnen de eigen provinciale begroting, van de opdrachtgeversunit RUD, een flexibel budget t.b.v. inzet voor toezicht en handhaving, dat eveneens zal worden ingezet voor de toezicht en handhaving van de Wet Natuurbescherming. Dit betekent dat er binnen de bestaande begroting voldoende middelen zijn om de nieuwe taken uit te voeren.

In 2017 wordt nauw bewaakt of de geplande inzet voor de Wet Natuurbescherming qua omvang passend is bij de nieuwe taken van de provincie. Eind 2017 zal een evaluatie plaatsvinden, en kan de inzet voor 2018 worden bepaald aan de hand van de ervaringscijfers.

b. Twee extra BOA's in het buitengebied

Gezien het belang van goed toezicht zijn structureel middelen begroot om twee extra BOA's te financieren. Dit is opgenomen in de productbegroting. Eind 2016 starten de 2 extra BOA's in het buitengebied. Deze extra structurele inzet is opgenomen in een aanvullende opdracht aan de RUD Utrecht, waardoor een verder versterkende concentratie van deze werkzaamheden plaatsvindt. Deze BOA's worden, met name door middel van surveillances, ingezet in het landelijk gebied zoals bijv. de Utrechtse Heuvelrug. De inzet wordt frequent afgestemd tussen de RUD Utrecht en RMN (Recreatie Midden Nederland).

De provinciale coördinatierol voor de BOA's ligt bij de RUD Utrecht.

De 2 extra BOA's en de nieuwe toezichthouders/BOA's voor de Wet natuurbescherming betekenen een duidelijk grotere inzet en zichtbaarheid in het landelijk gebied.

De inzet van de 2 BOA's wordt ook opgenomen in het JUP 2017. Daarnaast worden de overige middelen vanuit het structureel gereserveerde budget à €250.000 ingezet voor kwaliteitsverbetering, opleiding en optimalisatie van de inzet van de BOA's in Utrecht.

c. Beoogde effecten

Het doel van het extra boa-toezicht is primair gericht op het verbeteren van de omgevings- en belevingskwaliteit van het buitengebied door het voorkomen van overtredingen en het vergroten van de pakkans. Het jaar 2017 zal gebruikt worden om na te gaan of door meer en (gericht) toezicht in het buitengebied de pakkans daadwerkelijk wordt vergroot en de mogelijkheden voor het plegen van overtredingen en criminaliteit wordt verkleind. De verkregen toezichtinformatie zal worden gebruikt om het toezicht effectiever en efficiënter te maken.

d. Samenwerking met andere partners

De provincie heeft al haar T en H-taken op het gebied van Groene wetten uitbesteed aan de RUD Utrecht. Ook de BOA-coördinatietaak ligt hier.

Daarnaast hebben diverse andere partijen (terreinbeherende organisatie, landgoedeigenaren en RMN) BOA's in dienst, waaronder inmiddels 2 vrijwillige boa's. Een goede afstemming van de inzet is nodig. Hiervoor zijn al nadere afspraken gemaakt.

De provincie heeft de wettelijke taak om met alle instanties binnen de provincie die in het fysieke leefdoelgebied taken hebben op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving te komen tot goede samenwerking. Binnen Utrecht kennen we hiervoor al vele jaren een samenwerkingsstructuur (het zogenaamde Provinciaal Milieu Overleg (PMO)), met ambtelijke en bestuurlijke overlegplatforms en daaronder specialistische werkgroepen. Eén van die werkgroepen is het zogenaamde Groen Platform. Aan het Groen Platform nemen vertegenwoordigers deel van alle organisaties die een groene boa domein II in dienst hebben. Het platform bestaat sinds 2001. Leden zijn terreinbeherende organisaties (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Recreatie Midden-Nederland en Het Utrechts Landschap), particuliere landgoedeigenaren (vertegenwoordigd door het Utrechts Particulier Grondbezit), Sportvisserij MidWest Nederland, Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurbeheer (NVvN), overheden (waterschappen, gemeenten, provincie, Defensie en de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit), de Politie Midden- Nederland, en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht. In het overleg worden knelpunten besproken die de werkgever en de boa in de praktijk tegenkomen. Gezamenlijk worden handhavingsprioriteiten afgesproken en samenwerkingsafspraken gemaakt

Zo zijn onder meer afspraken gemaakt om op te treden tegen motorcrossers, mountainbikers en loslopende honden op voor deze activiteiten verboden grond. Ook is gewerkt aan een zogenaamde Handhavingskalender om de inzet beter te focussen op vooraf bepaalde prioriteiten. De toezichthouders weten elkaar steeds beter te vinden door de ontwikkelde samenwerkingsapp, zodat afstemming eenvoudiger is geworden.

Een belangrijk instrument t.b.v. de uitvoering is het boa-convenant dat is ondertekend in het bestuurlijk PMO van oktober 2016. Dit convenant maakt optreden op elkaars grondgebied mogelijk. Het actualiseren en verbreden van het in 2012 opgestelde Handboek Uniform optreden, maakt het mogelijk om het gezamenlijke boa-optreden meer te uniformeren.

e. Gevolgen liquidatie Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei – en Kromme Rijngebied

Elf gemeenten en de provincie betalen via het recreatieschap mee aan toezicht in het buitengebied, uitgevoerd door boa's van Recreatie Midden Nederland. Op de Utrechtse Heuvelrug dreigt momenteel 2 fte van deze boa-capaciteit te verdwijnen, omdat het betrokken recreatieschap wordt opgeheven. In de afgelopen PMO's heb ik de betrokken gemeenten dringend verzocht om zich in te spannen om deze bestaande capaciteit op één of andere manier te behouden en deze gezamenlijk te blijven financieren. De komende maanden besluiten de deelnemers van het recreatieschap over een voorstel om, na opheffing van het recreatieschap, het beheer van routes en paden en een deel van het toezicht gezamenlijk te blijven uitvoeren.

Om de (financiële) drempels te verlagen wordt met de RUD Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht overleg gestart om bij beide RUD's het mogelijk te maken om in uren een product "toezicht buitengebied" af te nemen. Zo kunnen gemeenten gezamenlijk meer groene boacapaciteit inzetten en financieren. De RUD Utrecht stelt in afstemming met o.a. de RMN en de provincie Utrecht een duidelijke productbeschrijving Toezicht buitengebied op. Het aan te bieden product Toezicht buitengebied wordt momenteel nader uitgewerkt, zodat per 1 januari 2017 ook andere partijen dit product kunnen afnemen.